

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2021-08-19
meddelad i
Växjö

Mål nr M 2654-21

PARTER

Klagande

Kranlyft i Karlshamn AB
Öresundsvägen 9-8
374 31 Karlshamn

Motpart

Miljöförbundet Blekinge Väst
294 80 Sölvesborg

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Blekinge läns beslut den 3 maj 2021 i ärende nr 505-5313-2020,
se bilaga 1

SAKEN

Föreläggande om bl.a. installation av oljeavskiljarsystem på fastigheten Kranen 2
i Karlshamns kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Miljöförbundet Blekinge Väst (miljöförbundet) beslutade den 2 november 2020, dnr 2019/3582-7, att förelägga Kranlyft i Karlshamn AB (bolaget) att vid fortsatt verksamhet på fastigheten Kranen 2 i Karlshamns kommun vidta följande åtgärder.

1. Ett oljeavskiljarsystem som uppfyller utsläpps-, dimensionerings- och hållfasthetskrav för oljeavskiljare klass 1 i standard SS-EN 858 ska installeras för verksamhetens tvätthall. Installationen ska vara utförd senast den 28 februari 2021.
2. Senast 6 veckor innan det nya oljeavskiljarsystemet installeras ska modell och dimensioneringsberäkningar skickas in till miljöförbundet.
3. Oljenivåalarm ska finnas i oljeavskiljaren.
4. Det äldre oljeavskiljarsystemet ska avlägsnas från platsen och grävarbetet ska dokumenteras med foton på schaktväggarna. Dokumentationen ska sändas till miljöförbundet senast 3 veckor efter det att installationen slutförts.
5. Om en markförorening upptäcks ska arbetet omedelbart avbrytas och miljöförbundet kontaktas direkt.
6. Om schaktmassor ska transporteras bort från anläggningen ska miljöförbundet kontaktas i förväg. Krav på provtagning och/eller särskilt omhändertagande av massorna kan komma att ställas.
7. Snarast, dock senast tre månader, efter det att det nya oljeavskiljarsystemet har installerats ska en första 5-årskontroll göras och en kopia av protokollet skickas in till miljöförbundet. Kontrollen ska utföras av en besiktningsman från en SWEDAC ackrediterad eller auktoriserad firma.

Nämnden beslutade även att bolaget ska betala en avgift om 5 617,92 kronor för handläggningen av ärendet.

Bolaget överklagade miljöförbundets beslut till Länsstyrelsen i Blekinge län (länsstyrelsen) som i beslut den 3 maj 2021, dnr 505-5313-2020, ändrade miljöförbundets beslut på så sätt att installationen av oljeavskiljarsystem enligt

punkten 1 i beslutet ska vara utförd senast 4 månader från det att länsstyrelsens beslut vinner laga kraft, och avslog överklagandet.

Bolaget har nu överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

Bolaget har yrkat att mark- och miljödomstolen, med ändring av länsstyrelsens beslut, ska upphäva miljöförbundets beslut både avseende föreläggandet och avgiften. Till stöd för sitt yrkande har bolaget anfört i huvudsak följande. Miljöförbundet hade aldrig behövt starta det aktuella ärendet eftersom oljeavskiljaren inte behöver bytas ut. Bolaget har en besiktigad och godkänd oljeavskiljare. Bolaget uppfyller Allmänna bestämmelser för användande av Karlshamns allmänna vatten- och avloppsanläggning (ABVA). Spillvattnet är acceptabelt för mottagande till det allmänna spillvattennätet enligt Karlshamns kommuns va-huvudman Karlshamn Energi AB, så ett byte av befintlig oljeavskiljare är följaktligen inte aktuellt. Eftersom oljeavskiljaren är godkänd torde den även uppfylla de krav som miljöbalken (1998:808) ställer på bolagets verksamhet och på oljeavskiljaren. Länsstyrelsen ser inte till bolagets verksamhet utan till regelverk och föreskrifter som gäller större industrier och renodlade fordonstvättar. Bolaget har i sin verksamhet inte mer utsläpp av spillvatten än vad ett normalt hushåll har. De liftar och mindre maskiner som bolaget tvättar är inte att jämföra med tvätthallar där fordon tvättas dagligen. De genomförda proverna har tagits direkt efter oljeavskiljaren och på anvisad plats från va-huvudmannen. Bolaget anser att det är representativt för bolagets verksamhet. Till detta ska även tilläggas att det under provtagningstiden var ett tunt snölager ute, varvid smutsigheten och salthalt från vägar på de maskiner som tvättades ökade. Det medförde även att antalet tvättar under provtagningstiden ökade jämfört med hur det normalt är. Detta kan då ses som högsta möjliga belastning i bolagets verksamhet. Den avgift som miljöförbundet vill ta ut är felaktig eftersom det aldrig har behövts starta något ärende. En överenskommelse om byte av avskiljare fanns aldrig. Bolaget har dessutom behövt lägga både tid och pengar på att besvara och granska utskick och beslut från miljöförbundet, länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Efter genomgång av handlingarna i målet, finner mark- och miljödomstolen inte skäl att göra någon annan bedömning än den som länsstyrelsen har gjort, både vad gäller föreläggandet och avgiften. Vad bolaget har anfört i sitt överklagande föranleder ingen annan bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (MMD-02)

Överklagande senast den 9 september 2021.

Cecilia Giese Hagberg

Viktor Forsell

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Cecilia Giese Hagberg, ordförande, och tekniska rådet Viktor Forsell. Föredragande har varit beredningsjuristen Annie Kolvik.

BESLUT

1 (9)

2021-05-03

505-5313-2020

VÄXJÖ TINGSRÄTT
4:5Kranlyft i Karlshamn AB
Öresundsvägen 9-8
374 31 KarlshamnINKOM: 2021-05-19
MÅLNR: M 2654-21
AKTBIL: 2

Delgivningskvitto

Funktionen för juridik
Tobias Svensson
010-2240158

Beslut angående överklagande av Miljöförbundet Blekinge Västs beslut om föreläggande om bl.a. installation av nytt oljeavskiljarsystem på fastigheten Kranen 2 i Karlshamns kommun

Beslut

Länsstyrelsen avslår överklagandet.

Tiden för när installationen av oljeavskiljarsystemet enligt punkten 1 i Miljöförbundet Blekinge Västs beslut från den 2 november 2020 senast ska vara utförd flyttas dock fram på så vis att installationen ska vara utförd senast 4 månader från det att detta beslut vinner laga kraft.

Beskrivning av ärendet

Miljöförbundet Blekinge Väst (Miljöförbundet) beslutade den 2 november 2020 att, med stöd av 2 kap. 2, 3 och 7 §§ miljöbalken (1998:808), MB, 10 kap. 11 § MB samt 26 kap. 9, 19 och 21 §§ MB, förelägga Kranlyft i Karlshamn AB (Kranlyft) att vid fortsatt verksamhet på fastigheten Kranen 2 i Karlshamns kommun vidta följande åtgärder:

1. Ett oljeavskiljarsystem som uppfyller utsläpps-, dimensionerings- och hållfasthetskrav för oljeavskiljare klass 1 i standard SS-EN 858 ska installeras för verksamhetens tvätthall. Installationen ska vara utförd senast 2021-02-28.
2. Senast 6 veckor innan det nya oljeavskiljarsystemet installeras ska modell och dimensioneringsberäkningar skickas in till Miljöförbundet.
3. Oljenivåalarm ska finnas i oljeavskiljaren.
4. Det äldre oljeavskiljarsystemet ska avlägsnas från platsen och grävarbetet ska dokumenteras med foton på schaktväggarna. Dokumentationen ska sändas till Miljöförbundet senast 3 veckor efter det att installationen slutförts.
5. Om en markförorening upptäcks ska arbetet omedelbart avbrytas och Miljöförbundet kontaktas direkt.
6. Om schaktmassor ska transporteras bort från anläggningen ska Miljöförbundet kontaktas i förväg. Krav på provtagning och/eller särskilt omhändertagande av massorna kan komma att ställas.
7. Snarast, dock senast tre månader, efter det att det nya oljeavskiljarsystemet har installerats ska en första 5-årskontroll göras och en kopia av protokollet skickas in till Miljöförbundet. Kontrollen ska utföras av en besiktningsman från en SWEDAC ackrediterad eller auktoriserad firma.

2021-05-03

505-5313-2020

Av Miljöförbundets beslut framgår vidare under rubriken "Avgift" att Kranlyft, med stöd av 27 kap. 1 § MB och Miljöförbundets taxa, beslutad av kommunfullmäktige i Karlshamns kommun 2014-01-07, ska betala en avgift om 5 617,92 kronor för handläggningen av ärendet. Enligt taxan ska en avgift för detta ärende tas ut baserat på den tid som handläggningen tagit. Aktuell taxa är 949 kr/tim. Debitering görs för totalt 6,08 timmar. Faktura sänds separat.

Av Miljöförbundets beslut framgår vidare följande.

Motivering

Punkt 1 och 2:

Det befintliga oljeavskiljarsystemet bedöms inte uppfylla dagens miljökrav och lagstiftning, eftersom oljeavskiljarsystemet är av äldre standard. Lagstiftningen kräver att bästa möjliga teknik ska användas, vilket innebär att oljeavskiljarsystemen måste uppfylla kraven i standarden SS-EN 858. Miljöförbundet ska bedöma valet av oljeavskiljarsystem och dess dimensionering för att förhindra att feldimensionerad anläggning installeras. Därför ska modell och beräkningsunderlag presenteras för oss i god tid innan installation.

Punkt 3:

För att säkerställa en god drift och funktion av oljeavskiljaren behöver den installeras med ett larm för maximal oljenivå. Det är dock viktigt att skötseln av avskiljaren är så pass god att larmet aldrig behöver utlösas. Tömning ska göras innan dess att larmet aktiveras, se vidare under Skötsel av oljeavskiljare under Information.

Punkt 4, 5 och 6:

För att upptäcka och åtgärda eventuella markföroreningar behöver den tidigare oljeavskiljaren grävas upp. Äldre oljeavskiljarsystem som inte täthetskontrollerats kan vara otäta och det finns då en risk för oljeläckage. Vid byte av oljeavskiljarsystem upptäckts ofta oljeföroreningar i intilliggande mark. På sikt kan oljeföroreningarna påverka yt- och grundvatten negativt.

Punkt 7:

För att säkerställa installationens kvalitet och att inga tillverkningsfel gjorts på avskiljaren behöver en installationskontroll genomföras när hela installationen är slutförd. Kontrollen är densamma som vid en 5-årsbesiktning.

Bakgrund

Den 15 oktober 2019 genomförde Miljöförbundet en inspektion på Kranlyft i syfte att ta reda på huruvida Kranlyft omfattas av miljöbalkens bestämmelser. Kranlyft hyr ut fordon, verktyg och arbetsredskap för bygg-, verkstads- och anläggningsarbeten och har en egen verkstad för att reparera och serva objekten. Kranlyft har även en tvätthall där maskiner och verktyg tvättas och rengörs dagligen. I verkstaden var det god ordning och avfall togs omhand på ett ändamålsenligt sätt.

Utgående vatten från tvätthallen leds till en oljeavskiljare. Den 12 november 2019 inkom den dokumentation Kranlyft hade om oljeavskiljaren. Den visade sig vara av äldre modell från 1988 och därmed av behov att bytas ut till en modernare. Miljöförbundet kontaktade Leonard Thernström via telefon den 3 december 2019 och de kom överens om att oljeavskiljaren byts ut

2021-05-03

505-5313-2020

utan att ett föreläggande behövs under våren 2020. Dimensioneringsunderlag för ny oljeavskiljare skulle skickas in till Miljöförbundet innan installationen.

Den 22 maj 2020 skickade Miljöförbundet en påminnelse till Kranlyft om att skicka in dimensioneringsunderlag för ny oljeavskiljare. Miljöförbundet fick då svar tillbaka att tid för besiktning av den befintliga oljeavskiljaren var beställd, varpå Miljöförbundet påminde om att de redan kommit överens om att det ska installeras en ny oljeavskiljare och att en besiktning av den befintliga vore slöseri med resurser.

Därefter har ingen ytterligare information kommit från Kranlyft, varför Miljöförbundet nu fattar beslut om föreläggande att installera en ny oljeavskiljare.

Kranlyft har överklagat Miljöförbundets beslut och yrkar att beslutet, vad gäller såväl förelägandet som avgiften, upphävs. Till stöd för sin talan anför Kranlyft följande.

I beslutet står det att Miljöförbundet via telefon den 3 december 2019 kom överens med dem om att oljeavskiljaren skulle bytas ut. Detta stämmer inte. Miljöförbundet ansåg att de behövde byta ut oljeavskiljaren då den var gammal, så någon överenskommelse har aldrig skett. De har skickat in fullständig dokumentation på oljeskiljaren till Miljöförbundet. De har i dagsläget en godkänd besiktning på oljeavskiljaren som är utförd av Ragnsells den 13 augusti 2020 (se bilaga till överklagandet). Då oljeavskiljaren är godkänd torde den uppfylla de krav som miljöbalken ställer på verksamheten och oljeavskiljaren. Beslutet ska ändras på så sätt att de kan fortsätta att använda befintlig, besiktigad och godkänd, oljeavskiljare samt att avgiften tas bort som tagits ut för att starta ett ärende. Det har aldrig behövt startas något ärende då oljeavskiljaren inte behöver bytas ut. Tyvärr har det tagit lite tid att få till en besiktning och att få fram protokollet från Ragnsells sida. Dels har de fått påminna om protokollet och dels så har nog covid-19 försenat vissa handläggningstider. Besiktningen utfördes den 13 augusti 2020 och de fick protokollet den 23 oktober 2020.

Miljöförbundet har yttrat sig och anför följande.

Kranlyft menar i sitt överklagande att de idag har en godkänd oljeavskiljare efter att Ragnsells har gjort en besiktning av oljeavskiljaren den 13 augusti 2020. Miljöförbundet anser en oljeavskiljare vara godkänd om den är av klass 1 enligt standard SS-EN 858 som började gälla år 2003. Den installerade oljeavskiljaren är av äldre modell som utformats enligt den tidigare SNV 1975:10, vilket också framgår av besiktningens protokoll från Ragnsells, och således inte en godkänd oljeavskiljare enligt dagens mått mätt. En oljeavskiljare som utformats enligt SNV 1975:10 har enbart krav på att vattnets uppehållstid ska motsvara minst 2 timmar. Idag ställs krav av Miljöförbundet även på hur mycket olja som släpps ut från avskiljaren mätt som oljeindex, vilket även görs av Karlshamns kommuns VA-huvudman, Karlshamns Energi AB, i deras ABVA. Oljeavskiljaren är ansluten till spillvattennätet och med det följer krav enligt ABVA, bl.a. på utformning och vad som ska renas bort. Anledningen till att avskiljaren ska vara utformad enligt SS-EN 858 är att det är att anse som bästa möjliga teknik samt att krav följer enligt ABVA när verksamheten är ansluten till VA-huvudmannens spill- eller dagvattennät.

Kranlyft har yttrat sig och anför följande.

De har utfört en provtagning av spillvattennätet enligt anvisning från Karlshamns kommuns VA-huvudman, Karlshamns Energi AB. De har sedan redovisat resultatet för huvudmannen och fått en bedömning/utlåtande från denne (se bedömningen/utlåtandet i bilaga till yttrandet). Av detta

2021-05-03

505-5313-2020

kan utläsas att deras oljeindex uppfyller Karlshamn Energi AB:s ABVA och att spillvattnet är acceptabelt för mottagande till det allmänna spillvattennätet varvid byte av befintlig oljeavskiljare inte är aktuellt.

Miljöförbundet har yttrat sig och anför följande.

- 1) Provet är inte representativt för verksamhetens belastning av tre anledningar:
 - a. Provtagning har gjorts vid förbindelsepunkten till spillvattennätet vilket innebär en viss utspädning av vattnet. Ytterligare källor som tillförts är spillvatten från handfat, diskmaskin, toaletter med mera. För att bedöma en viss föroreningskällas påverkan på miljön ska prov tas vid utlopp från källan innan det blandas med övriga källor.
 - b. Det har vid provtagningstillfället tvättats fler fordon än vad det normalt sett gör. Detta innebär att det genast blir frågeställningar kring hur smutsiga de fordonen var och om det skett en utspädning av föroreningsinnehållet på grund av att de inte varit representativa för normal drift. Vid provtagning från fordonstvättar ska prov tas vid normal drift.
 - c. Av underlaget till provtagningen (se bilaga till yttrandet) framgår att vattenflödet varit lågt och att man därför behövt konstruera fördämning av vattnet för att uppnå tillräcklig mängd vatten för att kunna ta ut prov. Hur mycket vatten som förbrukats under provtagningsperioden, vilket är väsentligt för att kunna visa på representativt prov, gick inte att få fram på grund av fastighetens vattenmätarens vitt skilda resultat på 3 m³ respektive 48 liter. De visar dessutom hela anläggningens förbrukning och inte bara tvätthallens. Med anledning av det går det inte att beräkna föroreningsinnehåll per tvättad fordonsenhet, vilket är väsentligt i sammanhanget.
- 2) Befintlig oljeavskiljare är av äldre gravimetrisk modell utan filter och motsvarar rent tekniskt en klass 2 oljeavskiljare enligt Europastandard och svensk standard SS EN 858. Sådana avskiljare utformades och utformas, såsom tidigare poängterats från dem, enbart på uppehållstid för vattnet som passerar och inte på föroreningshalter. Vid full belastning kan en sådan inte ge bättre utflöde än 100 mg/l olja. Om lägre utvärden har uppmätts har de tvättade fordonen helt enkelt haft en lägre föroreningshalt på sig än vad de skulle kunna ha.

Provtagningsresultatet på 23 mg/l olja vid förbindelsepunkt visar alltså bara på att anläggningen inte haft full belastning vid det provtagningstillfället, vilket också visas i det låga vattenflödet. Vid alla installationer som utförs idag, för att ta hand om utgående spillvatten från fordonstvättar, utgår man från en högsta möjlig belastning och det föroreningsinnehåll man kan förvänta sig uppnå då. Av den anledningen är det inte möjligt att låta oljeavskiljare av klass 2-typ, eller som motsvarar det, vara kvar installerade utan ytterligare reningsteknik.

Att installera klass 1-avskiljare är gängse norm idag runt om i Sverige hos verksamheter där spillvattnet kan riskera att innehålla oljehaltiga föroreningar och som ansluts till allmänt spillvattennät. Därför pågår också ett arbete i deras tillsynsområde Karlshamns, Olofströms och Sölvesborgs kommuner med att få till byten av gamla oljeavskiljare som inte uppfyller dagens krav på typ av reningsanläggning, enligt Europastandard och sedermera svensk standard SS EN 858. I denna framgår tydligt att vid verksamheter där tvätt av fordon utförs ska en klass 1-avskiljare vara installerad. Eftersom en klass 1-avskiljare är att anse som bästa möjliga teknik med rimlighetsavvägning gjord är det också det som ska finnas installerat hos Kranlyft.

- 3) Det är anmärkningsvärt att Karlshamns Energi Vatten AB motsäger sin egen allmänna bestämmelser (ABVA) gällande teknik och utsläppsvärde. I ABVA, Riktlinjer & Vägledning – för industri, företag och verksamheter, sidan 9, står uttryckligen att ”Om en verksamhet riskerar att släppa ut oljehaltigt vatten måste vattnet först renas i en slam- och oljeavskiljare som är

2021-05-03

505-5313-2020

dimensionerad enligt Svensk Standard SS-EN 858 del 1 och 2.” Vidare står också att ”Oljeavskiljaren ska alltid vara klass 1. Slamavskiljning och provtagningsmöjlighet krävs i samtliga fall.” Vi tolkar detta som att befintlig oljeavskiljare således inte borde vara tillåten ur den synpunkten. Det faller förvisso utanför deras rättsliga möjlighet att ställa krav enligt ABVA, men den är en del av bedömningsunderlaget vid deras tillsyn.

Kranlyft har yttrat sig och anför följande.

De har utfört en provtagning av spillvattnet enligt anvisning från Karlshamns kommuns VA-huvudman, Karlshamn Energi AB. Då anvisningen kommer från VA-huvudmannen torde denne veta vart provet ska utföras, inte Miljöförbundet. Provtagningen har utförts på spillvatten som kommer endast från tvätthallen. Om det nu har varit högre belastning än normalt så torde även mängden olja öka, men de håller sig fortfarande inom godkända värden. Om vattenflödet är lågt vid normal drift, är inte detta att föredra då det totalt sett inte släpps ut mycket spillvatten till Karlshamns kommuns nät från Kranlyft? Det bör också nämnas att det inte är en ”klassisk” fordonstvätt där det tvättas bilar och lastbilar. Majoriteten av den tvätt som utförs är på liftar och mindre maskiner. Då Miljöförbundet tolkar Karlshamn Energi Vatten AB:s allmänna bestämmelser (ABVA) annorlunda än Karlshamns kommuns VA-huvudman så kanske de inte tolkar dem rätt. VA-huvudmannen har godkänt att de släpper ut spillvatten i deras nät, behöver detta då verkligen tolkas vidare? De hävdar återigen att de har redovisat resultatet för huvudmannen och fått en bedömning/utlåtande från denna där det kan utläsas att deras oljeindex uppfyller Karlshamn Energi AB:s ABVA och att spillvattnet är acceptabelt för mottagande till det allmänna spillvattennätet, varvid byte av befintlig oljeavskiljare inte är aktuellt.

Motivering

Rättslig reglering

Av 2 kap. 3 § MB framgår att alla som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd ska utföra de skyddsåtgärder, iaktta de begränsningar och vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik.

I 2 kap. 3 § 1 st. 1 men. anges försiktighetsprincipens allmänna innehåll. Skada och olägenhet för människors hälsa och miljön ska förebyggas, hindras eller motverkas genom behövliga försiktighetsmått, varvid dock förutsätts att de inte är orimliga, se 2 kap. 7 § (Bengtsson m.fl., kommentaren till 2 kap. 3 § MB, Juno, Norstedts Juridik, april 2021).

Av 2 kap. 7 § MB framgår bl.a. att kraven i 2–5 §§ och 6 § första stycket gäller i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem. Vid denna bedömning ska särskild hänsyn tas till nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsmått jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

I 2 kap. 7 § MB 1 st. anges som allmän riktning för avvägningen, att kraven på hänsyn inte får gå så långt att det är orimligt att uppfylla dem. Det är verksamhetens utövare, eller den som vill vidta en åtgärd, som ska visa att ett krav på skyddsåtgärd eller andra försiktighetsmått i det enskilda fallet är orimligt (Bengtsson m.fl., kommentaren till 2 kap. 7 § MB, Juno, Norstedts Juridik, april 2021).

2021-05-03

505-5313-2020

Av 26 kap. 9 § MB framgår bl.a. att en tillsynsmyndighet i det enskilda fallet får besluta om de förelägganden som behövs för att MB samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken ska följas samt att mer ingripande åtgärder än vad som behövs i det enskilda fallet får inte tillgripas.

Enligt 23 § lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster får Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, kommunen meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna vattenanläggningar. Regeringen har genom förordning (2007:701) om allmänna vattentjänster bemyndigat kommunen att meddela ytterligare föreskrifter om användningen av allmänna vattenanläggningar.

I ABVA (2020-09-28) - Allmänna bestämmelser för användande av Karlshamns allmänna vatten- och avloppsanläggning – finns sådana föreskrifter om användningen av allmänna vattenanläggningar. I p. 7 ABVA framgår att huvudmannen inte är skyldig att ta emot spillvatten vars beskaffenhet i ej oväsentlig mån avviker från hushållspillvattens. I p. 14 b ABVA framgår att för krav på utsläpp av avloppsvatten, som inte är att betrakta som vanligt hushållspillvatten och normalt dagvatten, från industrier, företag och verksamheter gäller bestämmelser och riktvärden som beskrivs i ”Riktlinjer och vägledning för industrier, företag och verksamheter”.

Länsstyrelsens bedömning

Den fråga som Länsstyrelsen har att ta ställning till är om Kranlyft har visat att kravet på att installera ett oljeavskiljarsystem som uppfyller utsläpps-, dimensionerings- och hållfasthetskrav för oljeavskiljare klass 1 i standard SS-EN 858 för verksamhetens tvätthall (p. 1 i föreläggandet) och kravet på att oljenivåalarm ska finnas i oljeavskiljaren (p. 3 i föreläggandet) samt övriga krav (p. 2 och p. 4-7 i föreläggandet) är orimliga och/eller om kraven annars är mer ingripande åtgärder än vad som behövs.

Kranlyft har i sitt överklagande anfört i huvudsak följande. Det finns en godkänd besiktning på oljeavskiljaren och därmed uppfyller den kraven som ställs på den i MB. Det har utförts en provtagning av spillvattnet enligt anvisning från Karlshamns Energi AB. Resultatet av provtagningen har redovisats för Karlshamns Energi AB som har bedömt att deras oljeindex uppfyller ABVA och att spillvattnet därmed är acceptabelt för mottagande till det allmänna spillvattennätet. Provtagningen har utförts på spillvatten som endast kommer från tvätthallen. Om belastningen vid provtagningen varit högre än normalt så torde även mängden olja öka, men de håller sig fortfarande inom godkända värden.

Av det besiktningsprotokoll som upprättats av RagnSells efter besiktning av befintlig oljeavskiljare den 13 augusti 2020 framgår att oljeavskiljaren är av äldre gravimetrisk modell. Enligt den dokumentation om oljeavskiljaren som kranlyft har gett in till Miljöförbundet är oljeavskiljaren från år 1988. En sådan oljeavskiljare är inte utformad enligt de krav som ställs på en oljeavskiljare av klass 1 i standard SS-EN 858, utan motsvarar rent tekniskt en oljeavskiljare av klass 2 i nämnda standard. Det är idag praxis att installera oljeavskiljare av klass 1 enligt standard SS-EN 858 och användandet av en sådan oljeavskiljare innebär enligt länsstyrelsen användande av bästa möjliga teknik enligt 2 kap. 3 § MB. Krav på att oljehaltigt vatten måste renas i en oljeavskiljare av klass 1 enligt nämnda standard finns även i Karlshamn Energi AB:s ”Riktlinjer och vägledning för industri, företag och verksamheter” (se p. 13). I denna finns även krav på att oljenivåalarm ska finnas (p. 13). Gravimetriska oljeavskiljare utformades enbart på uppehållstid, och inte på rening, vilket innebär att oljeindex kommer att stiga vid högre

2021-05-03

505-5313-2020

belastning. Även vid full belastning måste oljeavskiljaren kunna fungera och rena vattnet tillfredsställande. Det förhållandet som framförts av Kranlyft att det finns en godkänd besiktning på befintlig oljeavskiljare innebär enligt länsstyrelsen inte att den uppfyller kraven i MB, utan endast att den är godkänd utifrån de förutsättningar till rening som just den oljeavskiljaren har. Vidare har den provtagning som Kranlyft har låtit utföra brister. Provet har inte tagits direkt efter oljeavskiljaren, inte utförts vid normal drift och vidare finns det oklarheter med avseende på vattenförbrukningen. Provet kan därför inte ses som representativt för verksamhetens belastning i enlighet med vad Miljöförbundet har framfört. Trots detta kan det konstateras att provresultatet överskrider eller befinner sig inom spannet för varningsvärde för Cd, Zn, Cr, Ni, Sn, och oljeindex. Provresultatet visar även på dålig nedbrytbarhet, vilket innebär att avloppsvattnet inte kan renas ytterligare i avloppsreningsverk.

Mot ovanstående bakgrund bedömer länsstyrelsen att Kranlyft inte har visat att kravet på att installera ett oljeavskiljarsystem som uppfyller utsläpps-, dimensionerings- och hållfasthetskrav för oljeavskiljare klass 1 i standard SS-EN 858 för verksamhetens tvätthall (p. 1 i föreläggandet) och kravet på att oljenivåalarm ska finnas i oljeavskiljaren (p. 3 i föreläggandet) är orimliga eller att kraven annars är mer ingripande åtgärder än vad som behövs. Det förhållandet som Kranlyft har framfört att Karlshamns Energi AB har bedömt att oljeindexet uppfyller ABVA och att spillvattnet därmed är acceptabelt för mottagande till det allmänna spillvattennätet förändrar inte den bedömningen. Karlshamn Energi AB har inte gjort någon bedömning av den befintliga oljeavskiljaren i sig utifrån bestämmelserna i MB, vilket provas inom ramen för detta ärende. Länsstyrelsen bedömer vidare att kraven i p. 2 och p. 4-7 i föreläggandet är rimliga åtgärder att kräva av Kranlyft och att dessa åtgärder inte är mer ingripande än vad som behövs i det aktuella fallet.

Överklagandet ska således sammanfattningsvis avslås vad gäller såväl överklagandet av Miljöförbundets beslut om föreläggande som överklagandet av Miljöförbundets beslut om avgift för handläggningen. I ärendet har inte framkommit annat än att avgiften är riktig och skälig.

Den tid som har angetts i punkten 1 i föreläggandet är redan passerad. För att Kranlyft ska ha rimlig tid att följa föreläggandet flyttas tiden inom vilken installationen av oljeavskiljarsystemet enligt punkten 1 i föreläggandet senast ska vara utförd fram på så sätt som framgår under rubriken "Beslut" i detta beslut.

Bestämmelser som beslutet grundas på

2 kap. 2 § MB

2 kap. 3 § MB

2 kap. 7 § MB

10 kap. 11 § MB

26 kap. 9 § MB

26 kap. 19 § MB

26 kap. 21 § MB

Överklagande

Se bilaga med överklagandehänvisning.

2021-05-03

505-5313-2020

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsjurist Kristina Nordenson med länsjurist Tobias Svensson som föredragande och miljöskyddshandläggare Anna Algö som medverkande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.

Kopia till

Miljöförbundet Blekinge Väst

Ni kan överklaga beslutet

Om ni inte är nöjda med länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Blekinge antingen via e-post; blekinge@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Blekinge, 371 86 Karlskrona.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer,
- hur ni vill att beslutet ska ändras, samt
- varför ni anser att länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen, bifoga en fullmakt i original från er samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta länsstyrelsen via e-post, blekinge@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 00 00. Ange diarienummer 5313-2020.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.